

Mand til Mand, uden at der samtidig følger en Bekræftelse ved et nyt Privilegium, det kan ikke gaa over fra en Konges Regeringstid til en anden, uden at det bekræftes ved et nyt Privilegium. Og hvorledes vil nu en saakaldet Ejer eller Indehaver af et saadant Privilegium være stillet, hvis en tilkommende Konge nægtede at bekræfte et saadant Privilegium? Hvis det var en Ejendomsret, vilde han have en Erstatningsfordring over for Regeringen og Statskassen, men det har han uden al Tvivl ikke. Jeg mener derfor, at naar vi her tale om Ejendomsret, maa vi skelne mellem den faste Ejendom og selve Privilegiet, og medens Indehaveren selvfølgelig efter Grundloven ikke kan være forpligtet til at afstaa sin faste Ejendom, som virkelig er Ejendomsretten undergivet, uden naar det almene Vel kræver det, og uden det sker ifølge Lov, og der gives fuld Erstatning, mener jeg, at lige det modsatte er Tilfældet over for Privilegierne, selv naar de som reelle ere knyttede til fast Ejendom. Hvis en ny Regent undlader at bekræfte Privilegiet, er dermed Privilegiet ude af Verden. Hvis den bestaaende Regering nægter at give Privilegium til den Mand, som kober en saadan Forretning, er det ogsaa dermed ude af Verden. Det kan altsaa i ingen Retning sammenlignes med virkelig Ejendomsret, og naar man derfor har bebrejdet, det ærede Medlem for Bogense (M. Nielsen) at han har været meget radikal i sit Udlaft til et Lovforslag, saa vil jeg rette en anden Bebrejdelse mod det ærede Medlems Forslag, nemlig den, at det meget snarere er alt for moderat. Det tager med alt for bløde Hænder paa disse Privilegier. Det er en meget lang Afsløsningsstid, som der gives disse Privilegiehavere, idet det lader dem have Lov til at nyde Privilegiet ifølge Lovs Kraft — hvad de ikke gjorde før, da det kun var en Naadesbevisning — altsaa med virkelig Ejendomsret i 50 Aar. Og naar man saa tillige vil gaa saa vidt, at man vil spare Penge op til at betale Privilegiernes Værdi, er man meget længere fremme, end jeg vil være med til. Jeg mener, at naar de saa en virkelig Lovbestyttet Ejendomsret i 50 Aar, have de faaet meget mere, end de med Rette kunne gøre Krav paa. Oven i Købet at lade dem saa Penge vilde være at give dem baade i Pose og i Sæt.

J. Sage: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 13de Valgkreds (Meyer) mente, at jeg havde glemt, at det reelle Apotekerprivilegium var et Monopol. Jeg vil derfor blot sige, at hele min Argumentation —

og for Resten ogsaa den højtærede Ministeres og andres, der have talt i samme Retning — gaar ud fra, at Administrationen har ikke alene Ret men ogsaa Pligt til at udstede det fornødne Antal personlige Privilegier, saa at den fornødne Konkurrence kan etableres; derfor ere de reelle Privilegier ikke Monopoler eller behøve ikke at være det i nogen Henseende.

Formanden (Sofus Høgsbro): Folketingsmanden for Kjøbenhavns 13de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Meyer: Det er fuldstændig rigtigt, hvad det ærede Medlem for Fredensborg bemærkede, det har jeg heller ikke nogen Sinde været blind for, men det er lige saa sikkert, at selv om Regeringen har haft denne Ret til at stabe en i dette Tilfælde ret sund Konkurrence, er denne Ret ikke bleven benyttet i det Omfang, som burde have været Tilfældet, og derfor er Resultatet i Virkeligheden blevet det, at i mange Tilfælde er Privilegiet blevet ophøjet til at være et Monopol.

Justitsministeren (Rump): Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3dje Valgkreds (Mf. Christensen) bemærkede — som han mente til Belysning af Sagen — at man maatte skelne mellem den faste Ejendom og Privilegiet. Ja, absolut, der er ingen, som har tænkt paa at sammenblande de to Ting med hinanden, og de have ogsaa baade i Kommissionen og i Lovforslaget været holdte ude fra hinanden. Det, som er Genstand for den overdragelige Ret med særlig Betsjelse, er Apotekerretten, og det har intet at gøre med den faste Ejendom, hvilket ogsaa vil faa stor Betydning, hvis man en Gang kommer ind paa Spørgsmaalet om Afsløsnings. Saa maa det naturligtvis gøres gældende, at man aldeles ikke faar med Ejendommene at gøre, hvori Apotekerne ligge, men at det er Apotekprivilegierne, det drejer sig om. Deri er jeg fuldstændig enig med det ærede Medlem. Men saa siger det ærede Medlem angaaende Retten til at drive Apotek, at det ikke er nok, at man faar den overdragen af den tidligere Ejerindehaver af Privilegiet, man skal selv have en Bevilling, og sæt nu, at Kongen til den Tid ikke vil udstede den — det ærede Medlem kunde have tilføjet: Sæt, at Justitsministeriet ikke vilde gøre Indstilling derom. Men den Slags Forudsætninger skal man ikke gaa ud fra. Det, som her fordres, er jo det samme, som gælder i andre Tilfælde, hvor man har en